

Den 17. marts 2022
MIM 44-22

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPA-UDVALG

om "Udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/202x af dd.mm.2022 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioden for de 51 aktivstoffer: 2,5-dichlorbenzoesyre methylester, aclonifen, aluminium-ammoniumsulfat, aluminium phosphid, aluminiumsilikat (kaolin), beflubutamid, bentiavalicarb, bifenazat, boscalid, calcium carbid, captan, cymoxanil, dimetomorph, dodemorph, eddikesyre, ethephon, ethylen, ekstrakt af tetræ¹, fedtdestillationsrester, fedtsyrer C7 til C20 (pelargonsyre)², fedtsyrer C7 til C18, fluoxastrobin, flurochloridon, folpet, formetanat, fårefedt, gibberellinsyre, gibberelliner, heptamaloxyloglucan, hydrolyserede proteiner, jern(II)sulfat, magnesium phosphid, metam, metamitron, metazachlor, metribuzin, milbemectin, phenmedipham, pirimiphos-methyl, planteolier (citronella, nellike, raps og pebermynte), propamocarb, proquinazid, prothioconazol, pyrethriner, kvartssand, fiskeolie, S-metolachlor, lige kædede sommerfugle-feromoner, sulcotrion, tebuconazol og urea.

(Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at forlænge udløbsdatoen for 51 aktivstoffer, hvor godkendelsen i henhold til forordning 1107/2009 udløber mellem maj 2022 og august 2022. Hvis forslagene bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive forlænget med 1 år. Forlængelserne er en konsekvens af, at den igangværende genvurdering ikke er færdiggjort, samt en udskydelse af fornyelsesprogrammet pga. forsinkelser. Forslaget forventes behandlet på et videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 30. og 31. marts 2022, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning.

Der er ingen væsentlige administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller erhvervslivet. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med eddikesyre, aclonifen, aluminiumphosphid, bifenazat, boscalid, cymoxanil, dimetomorph, ethephon,

¹ Tea-tree oil

² Fedtsyrerne: Nonansyre, caprylsyre, pelargonsyre, caprinsyre, laurinsyre, oliesyre, octansyre, decansyre, dodecansyre, cis9-octadecansyre, samt umættede fedtsyrer(C7-C18) kaliumsalte.

fedtsyrer C7 – C20 (pelargonsyre), fedtsyrer C7 – C18, folpet, fårefedt, gibberellinsyre, jern(II)sulfat, metamitron, ligekædede sommerfugle-feromoner, milbemectin, phenmedipham, planteolier (raps og pebermynte), propamocarb, proquinazid, prothioconazol, pyrethriner og tebuconazol skal forlænges.

Forslagene har umiddelbart ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Sagen kan dog potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse af de 25 aktivstoffer, hvor der på nuværende tidspunkt er godkendte midler med disse stoffer i Danmark.

Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet neutralt, da stofferne er godkendt i EU i dag. Regeringen mener, at det er rimeligt at forlænge udløbstiden for de pågældende aktivstoffer for at kunne nå genvurderingen, da der kræves ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne.

Regeringen agter derfor at støtte Kommissionens forslag, idet man lægger vægt på, at Kommissionen skal opfylde sin forpligtelse om indenfor 6 måneder efter publikation af den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA) konklusioner at fremsætte forslag om godkendelse eller ikke godkendelse af de pågældende aktivstoffer. Desuden lægges der vægt på, at Kommissionen skal sikre, at forslagene kommer til afstemning så snart som muligt efter at Kommissionens vurderingsrapporter foreligger, særligt hvis EFSA har identificeret en risiko for sundhed eller miljø.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/2021 af dd.mm.2021 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioden for 51 aktivstoffer.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler artikel 17, som fastlægger, at en godkendelse af et aktivstof kan forlænges i en periode, der er tilstrækkelig til at vurdere en ansøgning om fornyet godkendelse.

Forslaget behandles i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslagene. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen ændrede forslag, eller indenfor en måned forelægge forslagene for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslagene, kan Kommissionen ikke vedtage forslagene. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslagene.

Forslaget forventes behandlet på et videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 30. og 31. marts 2022, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning.

Formål og indhold

De foreløbige forslag drejer sig om at forlænge godkendelsen af 51 aktivstoffer, der tidligere har været optaget på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler, og som med plantebeskyttelsesmiddelforordningens ikrafttræden den 14. juni 2011 er overført til listen over godkendte aktivstoffer.

Grunden til at der foreslås en forlænget godkendelse er, at EU vil give tilstrækkelig tid til at tilgodese en ligelig fordeling af opgaver mellem medlemsstaterne, og at sørge for, at der er tilstrækkelige ressourcer til vurdering og afgørelse mht. stoffernes eventuelle fornyelse.

Godkendelsen forventes forlænget for de nævnte aktivstoffer, hvor godkendelsen udløber mellem maj og august 2022. Det forventes, at Kommissionen vil foreslå en midlertidig forlængelse af disse aktivstoffer på 1 år, med henblik på at fremskynde revurderingerne og derefter tage stilling til yderligere mulighed for forlængelse.

Aktivstoffer som foreslås forlænget, hvor der er godkendt midler i Danmark (anvendelsesområder er angivet), hvor der i forbindelse med revurderingen foreligger en EFSA konklusion:

1. Bifenazat. Anvendes til bekæmpelse af mider i prydplanter, bær og visse grøntsager. Der foreligger en EFSA konklusion, der viser risiko for sundhed og miljø. Kommissionen har allerede præsenteret et forslag om fornyet godkendelse med begrænsning til anvendelse i væksthuse. Forslaget forventes til afstemning i marts 2022.
2. Fedtsyrer C7 til C20 (pelargonsyre). Anvendes til ukrudtsbekæmpelse. Der foreligger en EFSA konklusion om Pelargonsyre fra juli 2021. Pelargonsyre er under behandling i den stående komite og forventes til afstemning medio 2022.
3. Fårefedt. Anvendes som afskrækningsmiddel. Der foreligger en EFSA konklusion fra januar 2022. Stoffet er under behandling i den stående komité, og der forventes afstemning medio 2022.
4. Lige-kædede sommerfugle-feromoner. Anvendes til insektbekæmpelse i æbler og pærer. Der foreligger en EFSA konklusion fra juni 2021. Stoffet er under behandling i den stående komité og der forventes afstemning medio 2022.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget, hvor der ikke er godkendt midler i Danmark, og hvor der i forbindelse med revurderingen foreligger en EFSA konklusion:

5. Bentiavalicarb. Der foreligger en EFSA konklusion fra september 2021. Stoffet er hormonforstyrrende og er under behandling i den stående komité angående en artikel 4(7) godkendelse, for de anvendelser, hvor der ikke findes alternativer.
6. Captan. Der foreligger en EFSA konklusion fra september 2020, der angiver problemer ved udendørs anvendelse. Stoffet er under yderligere vurdering hos EFSA.
7. Fiskeolie. Der foreligger en EFSA konklusion fra januar 2022. Stoffet er under behandling i den stående komité, og der forventes afstemning medio 2022.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget (anvendelsesområder er angivet for de aktivstoffer hvor der er midler godkendt i Danmark), og hvor der i forbindelse med revurderingen endnu ikke foreligger en EFSA konklusion:

8. 2,5-dichlorbenzoesyre methylester
9. Eddikesyre, anvendes til ukrudtsbekæmpelse på befæstede arealer.
10. Aclonifen. Anvendes til ukrudtsbekæmpelse i forskellige afgrøder.
11. Aluminiumphosphid. Anvendes til bekæmpelse af insekter på kornlagre samt bekæmpelse af mosegrise, rotter og lignende.
12. Aluminium silikat (kaolin)
13. Beflubutamid.
14. Boscalid. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn og frøgræs.
15. Calcium carbid.
16. Dodemorph.
17. Ethylen.
18. Ekstrakt fra te-træ.
19. Fedtdestillationsrester.
20. Fedtsyrer C7 – C18. Anvendes til ukrudtsbekæmpelse.
21. Flurochloridon.
22. Heptamaloxyglucan.
23. Hydrolyserede proteiner.
24. Jern(II)sulfat. Anvendes til bekæmpelse af mos i græsplæner.
25. Magnesiumphosphid.
26. Metam. Stoffet er tidligere blevet identificeret som hormonforstyrrende af Center for Hormonforstyrrende Stoffer (CeHoS).
27. Metamitron. Ukrudtsbekæmpelse bederoer, rødbeder og jordbær.
28. Metazachlor.
29. Planteolier (citronella, nellike, raps og pebermynte). Rapsolie anvendes til insektbekæmpelse i en række afgrøder på friland og i væksthuse. Pebermynteolie anvendes til spirehæmning af kartofler.
30. Proquinazid. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn og frøgræs.
31. Pyrethriner. Anvendes til insektbekæmpelse i en række afgrøder på friland og i væksthuse.
32. Kwartssand.
33. Sulcotrion.
34. Tebuconazol. anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn, raps og frøgræs. Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen. Stoffet er dog tidligere blevet identificeret som hormonforstyrrende af Center for Hormonforstyrrende Stoffer (CeHoS). En endelig afklaring af stoffets hormonforstyrrende egenskaber, der tager højde for de nyeste data, udestår, og stoffet figurerer pt. ikke på de internationale lister over hormonforstyrrende stoffer, som er lanceret på dansk initiativ.
35. Urea.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget (anvendelsesområder er angivet for de aktivstoffer hvor der er midler godkendt i Danmark) for stoffer, der er under revurdering af EFSA med henblik på afklaring af hormonforstyrrende egenskaber:

36. Aluminium ammonium sulfat.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
37. Cymoxanil. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.

38. Dimethomorph.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
Er hormonforstyrrende, og der undersøges mulighed for en artikel 4(7) dispensation.
39. Ethephon, anvendes til vækstregulering.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
40. Fluoxastrobin.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
41. Folpet, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
42. Formetanat.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
43. Gibberelinsyre, anvendes til vækstregulering i græs til fodder.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
44. Gibberelin.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
45. Metribuzin.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
Er hormonforstyrrende, og der undersøges mulighed for en artikel 4(7) dispensation.
46. Milbemectin, anvendes til bekæmpelse af insekter i æbler og pærer på friland, samt i pryddplanter og jordbær på friland og i væksthuse.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
47. Phenmedipham, anvendes til ukrudtsbekæmpelse i bederoer og i spinat til frøproduktion.
Der foreligger en delvis EFSA konklusion, som viser uafklaret risiko for miljø, og som ikke kan afvise en risiko med hensyn til menneskers sundhed og forbrugerrisiko.
48. Pirimiphos-methyl.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
49. Propamocarb, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i en række afgrøder.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
50. Prothioconazol, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
51. S-metolachlor.
Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget/forslagene.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Udløbsdatoen for godkendelserne af de nævnte stoffer ligger mellem maj og august 2022 i henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009. Forordningen er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive ændret. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med disse aktivstoffer skal forlænges.

Evt. statsfinansielle konsekvenser afholdes, jf. budgetvejledningens retningslinjer, indenfor ressortministeriets egne rammer. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Sagen kan potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der *ikke* opnås enighed om forlængelse til følgende aktivstoffer: eddikesyre, aceton, aluminiumphosphid, bifenazat, boscalid, cymoxanil, dimetomorph, ethephon, fedtsyrer C7 – C20 (pelargonisyre), fedtsyrer C7 – C18, folpet, fårefedt, gibberellinsyre, jern(II)sulfat, metamidon, ligekædede sommerfugle-feromoner, milbemectin, phenmedipham, planteolier (raps og pebermynte), propamocarb, proquinazid, prothioconazol, pyrethriner og tebuconazol, da der på nuværende tidspunkt er godkendt midler med disse stoffer i Danmark. På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, da det afhænger af, om der søges om dispensationer til anvendelse af stofferne i Danmark, eller af om der er alternativer.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslagene vil påvirke miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark.

Høring

Rådet for Grøn Omstilling bemærker, at der er tale om en broget gruppe af stoffer, hvor nogle er uden de store problemer, mens andre er skadelige for sundheden og/eller miljøet, og at udsættelserne er uholdbare, da det medfører at sidstnævnte ikke fjernes fra markedet, men forsat er i anvendelse. Derudover bemærkes det, at for de stoffer, hvor der forventes en EFSA afgørelse medio 2022, bør forlængelsen kun være 6-8 måneder. Slutteligt kommer Rådet for Grøn Omstilling med en opfordring

til, at der på EU-plan afsættes de nødvendige ressourcer til at afvikle denne pukkel af kemikalievurderinger.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) betragter en del af stofferne som problematiske, idet det for nogle stoffers vedkommende drejer sig om potentielt hormonforstyrrende stoffer, nr. 34 og 45. For nr. 47 gælder det, at det er uafklaret hvilken risiko stoffet udgør for menneskers helbred. Gruppen af pyretriner anser DN som værende uønskede i landbruget på kortere eller lidt længere sigt, idet de udgør en stor risiko for andre insekter end "target-organismerne". DN vil følge med, når de tre stoffer skal have en fornyelse genforhandlet.

Dansk Planteværn bakker op om regeringens positive holdning, da forlængelsen giver tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne samt ekspertdrøftelser i SCoPAFF-regi i henhold til pesticidforordningen fastlagte proces. I relation til redegørelsen for forslagens erhvervsøkonomiske konsekvenser finder Dansk Planteværn det imidlertid misvisende at dispensationer nævnes som en grund til, at det er umuligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvis godkendelserne af de 51 aktivstoffer ikke bliver forlænget. Dansk Planteværn anser ikke dispensationer som en mulighed, da der både fra europæisk og national side (senest i den nylig aftalte pesticidstrategi) er et ønske om at minimere antallet af dispensationer.

Til høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening bemærker Miljøministeriet, at EFSA endnu ikke har afsluttet sin vurdering af pyretriner. Danmark vil følge vurderingen og være særligt opmærksom på risikoen for bier og andre ikke-mål organismer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at give ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne, og forlænge godkendelsesperioden for de nævnte stoffer. Regeringen agter derfor at støtte Kommissionens forslag, idet man lægger der vægt på, at Kommissionen skal opfylde sin forpligtelse om indenfor 6 måneder efter publikation af den europæiske fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) konklusioner at fremsætte forslag om godkendelse eller ikke godkendelse af de pågældende aktivstoffer. Desuden lægges der vægt på, at Kommissionen skal sikre, at forslagene kommer til afstemning så snart som muligt efter at Kommissionens vurderingsrapporter foreligger, særligt hvis EFSA har identificeret en risiko for sundhed eller miljø.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Et lignende notat omfattende næsten samme aktivstoffer har været oversendt til Folketingets Europaudvalg, samt Miljø og Fødevarerudvalget i marts 2021. Dog er stofferne calcium carbonat, cyazofamid, famoxadon, flumioxazin, kalium hydrogencarbonat, kuldioxid, fosmet og *Purpureocillium lilacinum* strain 251 ikke medtaget i det nuværende forslag, da revurderingen af disse stoffer er afsluttet. Det nuværende forslag indeholder ud over stofferne i det tidligere oversendte notat også 2,5-Dichlorobenzosyre-methylester, eddikesyre, acetonifin, aluminiumphosphid, calciumcarbid, dodemorph, ethylen, magnesiumphosphid, metam, metamitron, planteolier (citronella, nellike, raps og pebermynte), proquinazid, pyretriner, fiskeolie og sulcotrion.

Der er tidligere oversendt grundnotat om aktivstoffet bifenazat, til Folketingets Europaudvalg den 9. marts 2018, hvor Danmark lægger op til, at støtte Kommissionens forslag om ikke at forny godkendelsen af bifenazat. Der er et nyt notat i proces for bifenazat idet Kommissionen har ændret deres forslag til fornyet godkendelse på baggrund af ny vurdering fra EFSA.

Der er endvidere oversendt grundnotat om aktivstoffet phenmedipham til Folketingets Europaudvalg den 15. oktober 2018, hvor Danmark lægger op til at støtte Kommissionens forslag om ikke at forny godkendelsen af phenmedipham.

Notaterne er ligeledes sendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.